

T.C.
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĐI

AVRUPA BİRLİĞI ve DIŞ İLİŐKİLER GENEL MÜDÜRLÜĐÜ
EKONOMİK VE TEKNİK İLİŐKİLER DAİRE BAŐKANLIĐI

2014 YILI OCAK-EKİM DÖNEMİ DIŞ TİCARET VERİLERİ

Hazırlanma Tarihi: 28 Kasım 2014
Sonraki Güncelleme Tarihi: 31 Aralık 2014

2014 YILI OCAK-EKİM DÖNEMİ TARIM ÜRÜNLERİ DIŞ TİCARETİ (SITC)

- Genel İhracat **131 milyar 392 milyon dolar** olarak, Genel İthalat **199 milyar 3 milyon dolar** olarak gerçekleşmiş ve Genel Dış Ticaret Dengesi **67 milyar 611 milyon dolar açık** vermiştir. Genel İhracatın Genel İthalatı Karşılama Oranı **% 66**'dır. 2013 yılı Ocak-Ekim döneminde **124 milyar 427 milyon dolar** olan **Genel İhracat** 2014 yılı Ocak-Ekim döneminde **% 5,6 artmıştır**.
- Tarım Ürünleri İhracatı **14 milyar 950 milyon dolar**, Tarım Ürünleri İthalatı **14 milyar 792 milyon dolar** olarak gerçekleşmiş ve Dış Ticaret Dengesi **158 milyon dolar fazla** vermiştir. Tarımsal İhracatın Tarımsal İthalatı Karşılama Oranı **% 101,1**'dir. 2013 yılı Ocak-Ekim döneminde **14 milyar 20 milyon dolar** olan **Tarımsal İhracat** 2014 yılı Ocak-Ekim döneminde **% 6,6 artmıştır**.
- Gıda Maddeleri İhracatı **14 milyar 116 milyon dolar**, Gıda Maddeleri İthalatı **9 milyar 694 milyon dolar** olarak gerçekleşmiş ve Dış Ticaret Dengesi **4 milyar 423 milyon dolar fazla** vermiştir. Gıda Maddeleri İhracatının, Gıda Maddeleri İthalatını Karşılama Oranı **% 145,6**'dır. 2013 yılı Ocak-Ekim döneminde **13 milyar 210 milyon dolar** olan **Gıda Maddeleri İhracatı** 2014 yılı Ocak-Ekim döneminde **% 6,9 artmıştır**.

GENEL DIŞ TİCARET (MİLYON DOLAR) (SITC)

Yıllar	İhracat	İthalat	Denge	İhracat Değişim (%)	İthalat Değişim (%)	İhracatın İthalatı Karşılama Oranı (%)
2000	27.775	54.503	-26.728	4,5	34	51
2001	31.334	41.399	-10.065	12,8	-24	75,7
2002	36.059	51.554	-15.495	15,1	24,5	69,9
2003	47.253	69.340	-22.087	31	34,5	68,1
2004	63.167	97.540	-34.373	33,7	40,7	64,8
2005	73.476	116.774	-43.298	16,3	19,7	62,9
2006	85.535	139.576	-54.041	16,4	19,5	61,3
2007	107.272	170.063	-62.791	25,4	21,8	63,1
2008	132.027	201.964	-69.937	23,1	18,8	65,4
2009	102.143	140.928	-38.786	-22,6	-30,2	72,5
2010	113.883	185.544	-71.661	11,5	31,7	61,4
2011	134.907	240.842	-105.935	18,5	29,8	56,0
2012	152.462	236.545	-84.083	13,0	-1,8	64,5
2013	151.803	251.661	-99.859	-0,4	6,4	60,3
2013*	124.427	207.108	-82.681	-	-	60,1
2014*	131.392	199.003	-67.611	5,6	-3,9	66,0

Kaynak: Uluslararası Standart Ticaret Sınıflamasına (SITC, Rev.3) göre TÜİK verilerinden derlenmiştir.

*Ocak-Ekim ayı verileridir.

TARIM ÜRÜNLERİ DIŞ TİCARETİ (MİLYON DOLAR) (SITC)

Yıllar	İhracat	İthalat	Denge	İhracat Değişim (%)	İthalat Değişim (%)	İhracatın İthalatı Karşılama Oranı (%)
2000	3.856	4.156	-300	-13,2	22,3	92,8
2001	4.349	3.080	1.269	12,8	-25,9	141,2
2002	4.052	3.995	57	-6,8	29,7	101,4
2003	5.257	5.265	-8	29,7	31,8	99,8
2004	6.501	6.059	442	23,7	15,1	107,3
2005	8.309	6.480	1.829	27,8	6,9	128,2
2006	8.634	7.286	1.348	3,9	12,4	118,5
2007	9.769	9.812	-43	13,1	34,7	99,6
2008	11.474	13.038	-1.564	17,5	32,9	88
2009	11.190	9.631	1.559	-2,5	-26,1	116,2
2010	12.664	12.880	-216	13,2	33,7	98,3
2011	15.279	17.574	-2.295	20,7	36,4	86,9
2012	15.994	16.370	-376	4,7	-6,9	97,7
2013	17.739	16.916	823	10,9	3,3	104,9
2013*	14.020	13.915	106	-	-	100,8
2014*	14.950	14.792	158	6,6	6,3	101,1

Kaynak: Uluslararası Standart Ticaret Sınıflamasına (SITC, Rev.3) göre TÜİK verilerinden derlenmiştir.

*Ocak-Ekim ayı verileridir.

GIDA MADDELERİ DIŞ TİCARETİ (MİLYON DOLAR) (SITC)

Yıllar	İhracat	İthalat	Denge	İhracat Değişim (%)	İthalat Değişim (%)	İhracatın İthalatı Karşılama Oranı (%)
2000	3.543	2.133	1.410	-13,2	4,7	166,1
2001	3.997	1.487	2.510	12,8	-30,3	268,8
2002	3.668	1.912	1.756	-8,2	28,6	191,8
2003	4.735	2.791	1.944	29,1	46	169,7
2004	5.891	3.090	2.801	24,4	10,7	190,6
2005	7.714	3.284	4.430	30,9	6,3	234,9
2006	7.932	3.486	4.446	2,8	6,2	227,5
2007	9.007	5.167	3.840	13,6	48,2	174,3
2008	10.705	8.503	2.202	18,9	64,6	125,9
2009	10.582	6.108	4.474	-1,1	-28	173,2
2010	11.869	7.413	4.456	12,1	21,4	160,1
2011	14.207	10.653	3.555	19,7	43,7	133,4
2012	15.026	10.420	4.606	5,8	-2,2	144,2
2013	16.749	10.832	5.917	11,5	4,0	154,6
2013*	13.210	8.863	4.347	-	-	149,0
2014*	14.116	9.694	4.423	6,9	9,4	145,6

Kaynak: Uluslararası Standart Ticaret Sınıflamasına (SITC, Rev.3) göre TÜİK verilerinden derlenmiştir.

*Ocak-Ekim ayı verileridir.

TARIMSAL HAMMADDE DIŞ TİCARETİ (MİLYON DOLAR) (SITC)

Yıllar	İhracat	İthalat	Denge	İhracat Değişim (%)	İthalat Değişim (%)	İhracatın İthalatı Karşılama Oranı (%)
2000	313	2.023	-1.710	-12,6	48,8	15,5
2001	352	1.593	-1.241	12,5	-21,3	22,1
2002	384	2.083	-1.699	9,1	30,8	18,4
2003	522	2.474	-1.952	35,9	18,8	21,1
2004	610	2.969	-2.359	16,9	20,0	20,5
2005	595	3.196	-2.601	-2,5	7,6	18,6
2006	702	3.800	-3.098	18,0	18,9	18,5
2007	762	4.645	-3.883	8,5	22,2	16,4
2008	769	4.535	-3.766	0,9	-2,4	17,0
2009	608	3.523	-2.915	-20,9	-22,3	17,3
2010	795	5.467	-4.672	30,8	55,2	14,5
2011	1.072	6.922	-5.850	34,8	26,6	15,5
2012	968	5.950	-4.982	-9,7	-14,0	16,3
2013	990	6.084	-5.094	2,3	2,3	16,3
2013*	811	5.052	-4.241	-	-	16,0
2014*	833	5.098	-4.265	2,8	0,9	16,3

Kaynak: Uluslararası Standart Ticaret Sınıflamasına (SITC, Rev.3) göre TÜİK verilerinden derlenmiştir.

*Ocak-Ekim ayı verileridir.

2014 YILI OCAK-EKİM DÖNEMİNDE TARIM ÜRÜNLERİ DIŞ TİCARETİ (HS)

- Genel İhracat **131 milyar 392 milyon dolar** olarak, Genel İthalat **199 milyar 3 milyon dolar** olarak gerçekleşmiş ve Genel Dış Ticaret Dengesi **67 milyar 611 milyon dolar açık** vermiştir. Genel İhracatın Genel İthalatı Karşılama Oranı **% 66**'dır. 2013 Ocak-Ekim döneminde **124 milyar 392 milyon dolar** olan **Genel İhracat** 2014 Ocak-Ekim döneminde **% 5,6 artmıştır**.
- Tarım Ürünleri İhracatı **14 milyar 321 milyon dolar**, Tarım Ürünleri İthalatı **10 milyar 2 milyon dolar** olarak gerçekleşmiş ve Dış Ticaret Dengesi **4 milyar 318 milyon dolar fazla** vermiştir. Tarımsal İhracatın Tarımsal İthalatı Karşılama Oranı **% 143,2**'dir. 2013 Ocak-Ekim döneminde **13 milyar 396 milyon dolar** olan **Tarımsal İhracat** 2014 Ocak-Ekim döneminde **% 6,9 artmıştır**.

GENEL DIŞ TİCARET (MİLYON DOLAR) (HS)

Yıllar	İhracat	İthalat	Denge	İhracat Değişim (%)	İthalat Değişim (%)	İhracatın İthalatı Karşılama Oranı (%)
2000	27.775	54.503	-26.728	4,5	34,0	51,0
2001	31.334	41.399	-10.065	12,8	-24,0	75,7
2002	36.059	51.554	-15.495	15,1	24,5	69,9
2003	47.253	69.340	-22.087	31,0	34,5	68,1
2004	63.167	97.540	-34.373	33,7	40,7	64,8
2005	73.476	116.774	-43.298	16,3	19,7	62,9
2006	85.535	139.576	-54.041	16,4	19,5	61,3
2007	107.272	170.063	-62.791	25,4	21,8	63,1
2008	132.027	201.964	-69.937	23,1	18,8	65,4
2009	102.143	140.928	-38.786	-22,6	-30,2	72,5
2010	113.883	185.544	-71.661	11,5	31,7	61,4
2011	134.907	240.842	-105.935	18,5	29,8	56,0
2012	152.462	236.545	-84.083	13,0	-1,8	64,5
2013	151.803	251.661	-99.859	-0,4	6,4	60,3
2013*	124.427	207.108	-82.681	-	-	60,1
2014*	131.392	199.003	-67.611	5,6	-3,9	66,0

Kaynak: Harmonize Sistem (HS, 2'li GTİP) göre TÜİK verilerinden derlenmiştir.

*Ocak-Ekim ayı verileridir.

TARIM ÜRÜNLERİ DIŞ TİCARETİ (MİLYON DOLAR) (HS)

Yıllar	İhracat	İthalat	Denge	İhracat Değişim (%)	İthalat Değişim (%)	İhracatın İthalatı Karşılama Oranı (%)
2000	3.619	2.218	1.401	-	-	163,1
2001	4.071	1.552	2.519	12,5	-30,0	262,3
2002	3.752	2.006	1.746	-7,8	29,2	187,1
2003	4.845	2.915	1.930	29,1	45,3	166,2
2004	6.009	3.238	2.772	24,0	11,0	185,6
2005	7.828	3.463	4.365	30,3	7,0	226,0
2006	8.048	3.685	4.363	2,8	6,4	218,4
2007	9.142	5.393	3.749	13,6	46,3	169,5
2008	10.840	8.760	2.081	18,6	62,4	123,8
2009	10.701	6.355	4.347	-1,3	-27,5	168,4
2010	12.040	7.683	4.358	12,5	20,9	156,7
2011	14.427	10.961	3.466	19,8	42,7	131,6
2012	15.251	10.734	4.517	5,7	-2,1	142,1
2013	16.977	11.200	5.777	11,3	4,3	151,6
2013*	13.396	9.158	4.238	-	-	146,3
2014*	14.321	10.002	4.318	6,9	9,2	143,2

Kaynak: Harmonize Sistem (HS, 2'li GTİP) göre TÜİK verilerinden derlenmiştir.

*Ocak-Ekim ayı verileridir.

**TARIMSAL İHRACATTA İLK ON ÜLKE
(2013-MİLYON DOLAR)**

Sıra	Ülke	Değer	Pay (%)
1	Irak	3.538	20,8
2	Almanya	1.347	7,9
3	Rusya Federasyonu	1.179	6,9
4	İtalya	665	3,9
5	ABD	635	3,7
6	Hollanda	533	3,1
7	Suriye	507	3,0
8	Fransa	460	2,7
9	İngiltere	443	2,6
10	Suudi Arabistan	363	2,1
İlk 10 Ülke Toplam		9.670	57,0
Genel Toplam		16.977	100

**TARIMSAL İTHALATTA İLK ON ÜLKE
(2013-MİLYON DOLAR)**

Sıra	Ülke	Değer	Pay (%)
1	Rusya Federasyonu	1.969	17,6
2	ABD	1.251	11,2
3	Ukrayna	871	7,8
4	Endonezya	440	3,9
5	Almanya	393	3,5
6	Hollanda	354	3,2
7	Brezilya	338	3,0
8	Bulgaristan	326	2,9
9	Arjantin	309	2,8
10	Malezya	282	2,5
İlk 10 Ülke Toplam		6.533	58,3
Genel Toplam		11.200	100

Kaynak: Harmonize Sistem (HS, 2'li GTİP) göre TÜİK verilerinden derlenmiştir.

**TARIMSAL İHRACATTA İLK ON ÜLKE
(2014*-MİLYON DOLAR)**

Sıra	Ülke	Değer	Pay (%)
1	Irak	2.804	19,6
2	Almanya	1.202	8,4
3	Rusya Federasyonu	916	6,4
4	İtalya	621	4,3
5	Suriye	583	4,1
6	ABD	538	3,8
7	Hollanda	479	3,3
8	İngiltere	383	2,7
9	Fransa	363	2,5
10	Suudi Arabistan	310	2,2
İlk 10 Ülke Toplam		8.201	57,3
Genel Toplam		14.321	100

**TARIMSAL İTHALATTA İLK ON ÜLKE
(2014*-MİLYON DOLAR)**

Sıra	Ülke	Değer	Pay (%)
1	Rusya Federasyonu	2.254	22,5
2	ABD	879	8,8
3	Ukrayna	589	5,9
4	Brezilya	510	5,1
5	Endonezya	403	4,0
6	Paraguay	331	3,3
7	Almanya	330	3,3
8	Hollanda	313	3,1
9	Hindistan	231	2,3
10	Malezya	226	2,3
İlk 10 Ülke Toplam		6.065	60,6
Genel Toplam		10.002	100

Kaynak: Harmonize Sistem (HS, 2'li GTİP) göre TÜİK verilerinden derlenmiştir. *Ocak-Ekim ayı verileridir.

FASILLARA VE AYLARA GÖRE İHRACAT (2014-MİLYON DOLAR) (HS)

Fasıl	Fasıl Adı/Aylar	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Toplam
1	Canlı hayvanlar	1	1	3	3	2	3	2	3	2	2			22
2	Etler ve yenilen sakatat	51	50	56	57	59	48	49	62	64	56			550
3	Balıklar ve su ürünleri	59	52	51	55	53	48	50	50	49	50			517
4	Süt ürünleri, yumurta, bal	79	72	70	70	58	45	38	57	62	58			609
5	Diğer hayvansal ürünler	7	5	6	6	6	7	6	5	6	5			59
6	Canlı bitki ve çiçekler	7	9	10	13	8	4	4	5	6	4			71
7	Sebzeler, kök ve yumrular	98	103	138	147	137	77	40	34	46	60			880
8	Meyve ve kabuklu yemişler	331	340	269	254	262	290	246	261	383	513			3149
9	Kahve, çay ve baharat	17	16	12	14	13	11	12	14	15	15			139
10	Hububat	18	10	7	6	6	9	4	6	11	19			96
11	Değirmencilik ürünleri	103	87	94	111	92	80	79	103	98	98			944
12	Yağlı tohum,saman,kaba yem	41	34	42	15	14	9	8	15	15	25			218
13	Lak, sakız, reçine vb.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1			8
14	Örülebilen bitkisel maddeler	3	2	1	2	1	1	0	1	0	1			11
15	Hayvansal ve bitkisel yağlar	98	75	99	116	102	106	112	89	81	91			967
16	Et,balık,su ürünleri müstah.	9	9	8	9	8	7	8	9	8	8			82
17	Şeker ve şeker mamulleri	52	57	60	57	58	55	47	49	61	55			552
18	Kakao, kakao müstahzarları	67	59	54	50	44	36	30	36	53	62			492
19	Hububat,un,nişasta müstah.	151	146	140	148	128	111	103	123	143	142			1.335
20	Konserveler	176	159	161	150	141	141	149	150	192	225			1.645
21	Yenilen çeşitli gıda müstah.	61	61	70	79	78	70	62	52	62	59			654
22	Meşrubat,alkollü içkiler, sirke	20	24	26	32	34	30	27	28	30	28			278
23	Gıda sanayii kalıntıları,yemler	17	18	22	14	16	12	9	8	12	9			138
24	Tütün ve mamulleri	109	70	121	48	87	92	69	109	102	96			902
	Toplam	1.577	1.458	1.522	1.457	1.407	1.292	1.155	1.267	1.504	1.681			14.321

Kaynak: Harmonize Sistem (HS, 2'li GTİP) göre TÜİK verilerinden derlenmiştir.

FASILLARA VE AYLARA GÖRE İTHALAT (2014-MİLYON DOLAR) (HS)

Fasıl	Fasıl Adı/Aylar	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Toplam
1	Canlı hayvanlar	10	24	18	15	6	3	2	17	12	10			116
2	Etlar ve yenilen sakatat	0	0	0	0	0		0	0	0	0			1
3	Balıklar ve su ürünleri	11	18	12	13	13	13	13	17	25	17			152
4	Süt ürünleri, yumurta, bal	11	15	9	18	17	14	16	14	16	13			142
5	Diğer hayvansal ürünler	5	5	5	5	5	5	6	4	5	5			50
6	Canlı bitki ve çiçekler	10	10	13	13	8	5	3	4	6	6			79
7	Sebzeler, kök ve yumrular	39	40	29	67	38	28	39	37	32	24			372
8	Meyve ve kabuklu yemişler	38	42	30	38	41	36	28	26	25	23			327
9	Kahve, çay ve baharat	14	8	13	13	18	17	12	12	10	9			125
10	Hububat	152	132	125	182	228	141	119	247	249	238			1812
11	Değirmencilik ürünleri	7	9	10	7	11	9	6	11	5	9			85
12	Yağlı tohum,saman,kaba yem	136	125	204	192	230	256	188	139	167	200			1835
13	Lak, sakız, reçine vb.	3	3	4	5	3	4	4	3	4	3			36
14	Örülebilir bitkisel maddeler	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1			11
15	Hayvansal ve bitkisel yağlar	202	149	194	189	237	221	157	151	97	176			1.773
16	Et,balık,su ürünleri müstah.	1	0	0	1	1	1	1	0	1	1			7
17	Şeker ve şeker mamulleri	12	9	8	17	15	10	11	6	9	9			107
18	Kakao, kakao müstahzarları	40	45	40	60	37	38	40	40	61	53			455
19	Hububat,un,nişasta müstah.	21	22	18	18	17	20	17	14	18	17			184
20	Konserveler	7	6	6	8	10	10	7	9	8	9			79
21	Yenilen çeşitli gıda müstah.	47	42	51	57	51	48	51	50	44	47			488
22	Meşrubat,alkollü içkiler, sirke	28	15	18	30	27	27	32	21	23	20			242
23	Gıda sanayii kalıntıları,yemler	102	83	122	102	103	94	127	101	115	120			1.070
24	Tütün ve mamulleri	43	39	40	38	42	59	45	53	48	50			457
Toplam		940	841	970	1.090	1.159	1.060	924	978	979	1.060			10.002

Kaynak: Harmonize Sistem (HS, 2'li GTİP) göre TÜİK verilerinden derlenmiştir.